

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v hlavním líčení konaném dne 7. září 2021 v Praze v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Hany Krestýnové a přísedících Ing. Dany Nehasilové a Ing. Evy Dohnalové

takto:

obžalovaný

Jiří U.,

nar. xxx v Praze, formálně hlášen v xxx (xxx), stíhaný jako uprchlý dle § 302 tr. řádu,

je vinen, že

jako občan České republiky v úmyslu aktivně podpořit v ozbrojeném konfliktu na východě Ukrajiny separatistické skupiny, které usilují o odtržení části území od Ukrajiny a vytvoření samostatného státního útvaru, tzv. Doněcké lidové republiky, vycestoval v dubnu 2015 z České republiky přes Rusko na Ukrajinu a po příjezdu na území ovládané jednotkami tzv. Doněcké lidové republiky, která byla separatisty v rozporu s ukrajinskou ústavou vyhlášena dne 7. 4. 2014 jako nezávislý stát a na jimi ovládaném území byly vytvořeny některé kvazi státní struktury s vojenskými a bezpečnostními složkami, se zde nechal vyzbrojit a vystrojil a nejméně do konce ledna 2018 se podílel na plnění různých vojenských úkolů jako je strážní služba, hlídkování v určených oblastech, budování zákopů apod. a rovněž se v uvedeném období aktivně zapojil za použití střelných zbraní do bojů proti ukrajinským vládním jednotkám bránícím územní celistvost

a státní svrchovanost Ukrajiny, a to minimálně při bojích o města Marjinka, Spartak, Krasnohorivka, Staromichajlivka a Trudivske, a to v řadách vojensky organizovaných jednotek tzv. Doněcké lidové republiky - 15. mezinárodní brigády „Pjatnaška“ a následně v řadách 100. brigády, které mají strukturu velení se vztahy nadřízenosti a podřízenosti a rozdělením úkolů a jejichž cílem je ovládnutí části svrchovaného území na východě Ukrajiny a vytvoření vlastního státního útvaru, a to prostřednictvím násilných ozbrojených akcí namířených proti ukrajinským vládním jednotkám,

přičemž činnost těchto struktur a vyhlášení nezávislosti byly zcela v rozporu se články 17, 37, 73 a 132 Ústavy Ukrajiny, podle nichž je ochrana svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny povinností všeho ukrajinského lidu, na území Ukrajiny se zakazuje zřizování a provozování ozbrojených útvarů, které nejsou zřízeny v souladu se zákonem, vznik a činnost politických stran a veřejných sdružení je zakázána, pokud jejich programové cíle nebo akce směřují k porušení svrchovanosti a územní celistvosti státu a změně ústavního pořádku násilnými prostředky, politické strany a veřejná sdružení nemohou mít polovojenské jednotky, otázky změny území Ukrajiny se řeší výhradně formou celonárodního referenda a územní struktura Ukrajiny je založena na principech jednoty a nedělitelnosti území státu,

tedy

jednak v úmyslu poškodit ústavní zřízení a obranyschopnost Ukrajiny, narušit základní politickou strukturu Ukrajiny a protiprávně přinutit vládu Ukrajiny, aby něco trpěla, provedl útok ohrožující život nebo zdraví člověka s cílem způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví, uvedený čin spáchal jako člen organizované skupiny, a tento trestný čin spáchal jako člen organizované zločinecké skupiny,

jednak jako člen se účastnil činnosti teroristické skupiny, která naplňuje znaky organizované zločinecké skupiny,

čímž spáchal

jednak zvláště závažný zločin **teroristického útoku** podle § 311 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) tr. zákoníku ve znění účinném do 31. 1. 2019 (dále jen „*tr. zákoníku*“) za užití § 313 tr. zákoníku, spáchaný **ve prospěch organizované zločinecké skupiny** podle § 107 odst. 1 tr. zákoníku,

jednak zvláště závažný zločin **účasti na teroristické skupině** podle § 312a odst. 1, 2 písm. b) tr. zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 311 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 108 odst. 1 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku k **úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 20 (dvaceti) roků** .

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Jirasová.

Podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku se pro **výkon trestu zařazuje do věznice se zvýšenou ostrahou**.

Odůvodnění:

1. Na obžalovaného Jiřího U. byla u zdejšího soudu státním zástupcem Vrchního státního zastupitelství v Praze podána dne 16. 7. 2021 obžaloba č. j. **VZV 15/2020-133**, a to pro dva trestné činy, spáchané v jednočinném souběhu. Konkrétně pro zvlášť závažný zločin teroristického útoku podle § 311 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a zvlášť závažný zločin účasti na teroristické skupině podle § 312a odst. 1, 2 písm. b) tr. zákoníku. Obžalovaný je již od počátku trestního řízení stíhán jako uprchlý ve smyslu § 302 tr. řádu a je zastoupen ustanoveným obhájcem.
2. Dokazováním, provedeným u hlavního líčení, dospěl soud ke stejným skutkovým i právním závěrům jako obžaloba. Bylo prokázáno, že se obžalovaný Jiří U., který je občanem České republiky, aktivně zapojil do ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny. Obžalovaný v dubnu 2015 vycestoval z České republiky přes Rusko na Ukrajinu a po příjezdu na území ovládané jednotkami tzv. Doněcké lidové republiky (dále také jako „DLR“), se nechal vyzbrojit a vystrojil a nejméně do konce ledna 2018 se podílel na plnění různých vojenských úkolů jako je strážní služba, hlídkování v určených oblastech, budování zákopů apod. a rovněž se v uvedeném období aktivně zapojil za použití střelných zbraní do bojů proti ukrajinským vládním jednotkám bránícím územní celistvost a státní svrchovanost Ukrajiny, a to minimálně při bojích o města Marjinka, Spartak, Krasnohorivka, Staromichajlivka a Trudivske, a to v řadách vojensky organizovaných jednotek tzv. Doněcké lidové republiky - 15. mezinárodní brigády „Pjatnaška“ a následně v řadách 100. brigády, které mají strukturu velení se vztahy nadřízenosti a podřízenosti a rozdělením úkolů a jejichž cílem je ovládnutí části svrchovaného území na východě Ukrajiny a vytvoření vlastního státního útvaru, a to prostřednictvím násilných ozbrojených akcí namířených proti ukrajinským vládním jednotkám. Doněcká lidová republika byla separatisty v rozporu s ukrajinskou ústavou vyhlášena dne 7. 4. 2014 jako nezávislý stát a na jimi ovládaném území byly vytvořeny některé kvazi státní struktury s vojenskými a bezpečnostními složkami. Činnost těchto struktur a vyhlášení nezávislosti byly zcela v rozporu se články 17, 37, 73 a 132 Ústavy Ukrajiny, podle nichž je ochrana svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny povinností všeho ukrajinského lidu, na území Ukrajiny se zakazuje zřizování a provozování ozbrojených útvarů, které nejsou zřízeny v souladu se zákonem, vznik a činnost politických stran a veřejných sdružení je zakázána, pokud jejich programové cíle nebo akce směřují k porušení svrchovanosti a územní celistvosti státu a změně ústavního pořádku násilnými prostředky, politické strany a veřejná sdružení nemohou mít polovojenské jednotky, otázky změny území Ukrajiny se řeší výhradně formou celonárodního referenda a územní struktura Ukrajiny je založena na principech jednoty a nedělitelnosti území státu.
3. **Obžalovaný Jiří U.** byl na základě usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2021, sp. zn. 4 T 7/2021, jakož i po celou dobu trvání přípravného řízení stíhán jako uprchlý a k věci tedy nevyprávěl. Z provedených důkazů, konkrétně facebookových statusů, poskytnutých rozhovorů či výpovědí bratra obžalovaného Petra K. a matky obžalovaného Elišky U. vyplynulo, že obžalovaný o svém protiprávním jednání věděl, o trestním stíhání v České republice souvisejícím s jeho působením v armádě Doněcké lidové republiky byl dobře informován a trestnímu řízení se úmyslně vyhýbal a nadále vyhýbá pobytem v cizině, s největší pravděpodobností v oblasti východní Ukrajiny.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Jirasová.

4. Soud se v rámci hlavního líčení pokusil osobně vyslechnout alespoň svědky Petra K. a Elišku U., nicméně oba dva využili svého práva odepřít výpověď s poukazem na příbuzenský vztah. Výpovědi svědků, resp. úřední záznamy o podaných vysvětleních, tak byly u hlavního líčení se souhlasem stran podle § 211 odst. 6 tr. řádu přečteny.
5. **Petr K.**, bratr obžalovaného, uvedl, že mu obžalovaný občas posílá odkazy na ruské filmy nebo vysílání ruské televize, kde je vidět. Někdy v roce 2018 volal nebo psal, že je v nemocnici, že ho zasáhla nějaká střepina z granátu. Koncem roku mu psal, aby udělal kopii pasu B. a poslal mu ho přes Messenger. Ten pas mu přišel přes DHL spolu s pasem obžalovaného. Obžalovaný uváděl, že bojuje na Ukrajině v rámci interbrigády proti nacistickým Ukrajincům. Na Ukrajinu odcestoval v roce 2014, to mu napsal. Občas po něm chtěl poslat na Ukrajinu nějaké peníze, třeba 1 000 EUR. Nikdy mu ale nic neposlal. Ze začátku psal, že bojují jako hrdinové a jsou tam pro dobrou věc. Později už jen, že nemá peníze. Byl to feťák a podvodník, měl kvůli němu problémy, když se za něj vydával.
6. **Eliška U.**, matka obžalovaného, uvedla, že syna viděla naposledy někdy v roce 2011. Hodně si půjčoval od lidí peníze a nevracel je. Pak odjel do ciziny, aniž by jí něco řekl. V poslední době je na Ukrajině. Vnuk jí založil profil na Facebooku a přes něj pak začala s obžalovaným komunikovat. Psal jí, že je tam zima a potřebuje peníze. Zpočátku mu nic neposílala, ale pak ano. Přes Western Union mu jednou za 2-3 měsíce pošle kolem 100 dolarů. Ví, že tam bojuje, to jí psal, ale neví za koho. Napsal jí, že byl raněn a na základě toho mu začala posílat ty peníze. Když mu psala, že jde na policie, tak jí zavolal, že se do Čech už nevrátí a že si může vypovídat, co chce. Pak jí ale napsal, že má odmítnout vypovídat. Celý život jí dělá jen problémy, peníze už mu posílat nebude, nemá na to kde brát, musela chodit na brigády.
7. **Lukáš N.** uvedl, že od července 2015 do února 2016 byl na Ukrajině v Doněcku. Setkal se tam se dvěma Čechy, kteří sloužili u 2. motostřelecké brigády. Jedním z nich byl obžalovaný, druhý byl Pavel B.. Říkali, že byli na pozicích a chodí cvičit.
8. V přípravném řízení zpracovaný **znalecký posudek** z oboru kriminalistika, odvětví balistika a z oboru kriminalistika - pyrotechnika, munice a výbušniny byl u hlavního líčení se souhlasem stran podle § 211 odst. 5 tr. řádu taktéž přečten. Ze znaleckého posudku vyplývá, že obžalovaný je na zajištěných fotografiích zachycen s útočnou puškou AK-74, ráže 5,45 mm (foto 1 a 2 fotodokumentace posudku), dále se samonabíjecí karabinou SKS-45 ráže 7,62 mm (foto 3 a 4) a kulometem PK ráže 7,62 mm (foto 5 a 6). Zpracovatelé posudku mjr. Ing. Marek Havlíček a pplk. Ing. Tomáš Vokálek konstatovali, že se jedná o vojenské zbraně, určené především k ničení živé síly (zranění či usmrcení osob), kdy účinky jsou dány typem použitého střeliva. Uvedli také, že z poskytnutých materiálů nebylo možné provést identifikaci s naprostou jistotou a nelze posoudit, zda se jedná o zbraně funkční.
9. Kromě shora uvedených výpovědí svědků a znaleckého posudku, provedl soud řadu dalších listinných důkazů, založených ve spisovém materiálu. Jednalo se zejména obžalovaného usvědčující data z komunikační platformy Facebook a také dalších webových stránek. Předmětná data byla zajištěna orgány PČR prostřednictvím protokolů o ohledání a zejména prostřednictvím mezinárodní justiční spolupráce, díky které byl zajištěn obsah facebookového profilu obžalovaného a také zájmové osoby Martina S., který byl s obžalovaným v kontaktu.
10. Právě na svém vlastním facebookovém profilu (číslo účtu: xxx na jméno Y.U., registrovaném dne 13. 1. 2015) se obžalovaný usvědčuje v první řadě. Zde přidával v posuzovaném období

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Jirasová.

fotografické příspěvky s komentáři a vedl komunikaci s dalšími osobami. Z této komunikace byly vyselektovány zájmové zprávy, týkající se pobytu obžalovaného na Ukrajině, které tvoří součást spisu. Obžalovaný zde komunikuje s dalšími českými občany, kteří se zapojili do konfliktu na Ukrajině (Pavel B., Petr K., Martin S.), dále se zájemci o angažmá v konfliktu na straně separatistů (Rudolf B., Ivan H. a další), ale i s politiky, novináři a rodinou. K účtu obžalovaného bylo evidováno 416 přístupů z 61 unikátních IP adres, vždy evidovaných poskytovateli na území Ukrajiny. Konkrétně se jednalo například o níže popsané fotografie a komunikaci.

1. Na fotografiích z 6. 10. 2015 a 10. 10. 2015 je zachycen s kulometem v ruce spolu s Pavlem B. (dalším českým občanem stíhaným pro účast v ozbrojeném konfliktu na východě Ukrajiny) a neznámou ženou (z dalších komentářů plyne, že se jedná o jeho tamní partnerku Táňu, která rovněž působí v řadách jednotek separatistů), kteří mají útočné pušky. U fotografie z 11. 10. 2015, kde je zachycen u kulometu, uvedl, že by se jim hodil vojenský spacák, protože čtyři noci ze sedmi mrzlo. Jde zjevně o hlídková postavení.

2. Na fotografii z 1. 11. 2015 je zachycen s kulometem v ruce spolu s dalšími čtyřmi ozbrojenci, mj. s Pavlem B., V komentáři k fotografii z 21. 11. 2015, na níž je zachycen spolu s výše uvedenou ženou, uvádí, že má poslední den volna a druhý den jdou do první linie, Ukropi vyvíjejí silný tlak na Doněck. Na fotografii z 27. 11. 2015 je opět zachycen s touto ženou, přes rameno má kulomet s nábojovou schránou.

3. U fotografie z 27. 11. 2015, na které jsou zachyceny tři prostrlílené vojenské přilby, se obžalovaný ptá Martin K. (slovenský bojovník v řadách separatistů), zda se jedná o úlovek, na což mu obžalovaný sděluje, že ano. K. reaguje primitivním rýmováním, na což obžalovaný uvádí, že to musí prezentovat opatrně a že prostřední je helma Němce. V konverzaci z 27. 12. 2015 uvádí, že do konce ledna jsou v přední linii.

4. Na fotografii z 28. 12. 2015 je zachycen s útočnou puškou přes rameno a na dotaz, kde má kulomet, odpovídá, že PK je v teple připraven na akci.

5. Dne 4. 1. 2016 v komentáři k fotografii krajiny s důlní šachtou uvádí, že jde o přední linii Krasnogorovka v Petrovském rajonu.

6. Na fotografii 31. 1. 2016 je obžalovaný zachycen na nádraží Staromichajlovka, k čemuž Zdeněk Ondráček připojil komentář, že čeká, až „Ukroši“ přestanou „bombit“.

7. Na fotografii nahrané dne 11. 4. 2016 pózuje u kulometu s dvěma nábojovými schránami, na fotografiích z 22. 4. 2016 s útočnou puškou.

8. Fotografie ze dne 4. 9. 2016 zachycuje zranění zátylku hlavy obžalovaného.

9. V komentáři k fotografii vložené 21. 9. 2016, kde je s dalším mužem a na fotografii je zachycena hlaveň útočné pušky, uvádí, že v srpnu na ně Ukrajinci útočili každou noc, teď že má jinou práci. Na otázku, zda má dovolenou, odpovídá, že to sdělí osobně. Na fotografii vložené dne 22. 9. 2016 je zachycen na lavičce s útočnou puškou AK-74.

10. Dne 17. 6. 2015 sděluje v konverzaci Martinu S., dalšímu českému občanu bojujícímu v řadách separatistů, že jsou s B. u 15. mezinárodní brigády.

11. Dne 27. 9. 2015 uvádí, že je ve 100. brigádě - rozvědka, předtím byli pod tankovou brigádou, kde je velitelem Oldřich G., nyní je jejich velitelem Martin. Je tam devět měsíců.
12. Dne 10. 10. 2015 sděluje, že jsou v první linii, 21. 10. 2015 sděluje, že včera ukrajinská armáda podnikla tankový útok, 40 lidí zahynulo, oni vyhráli.
13. Dne 15. 12. 2015 sděluje, že Ukrajinci „bombí“ a oni odpovídají a minulou neděli se „bombilo“ po celé severozápadní linii. Od 15. 12. 2015 do 13. 1. 2016 domlouvá s komunistickým poslancem Zdeňkem Ondráčkem cestu na území ovládané separatisty včetně návštěvy přední linie. Ondráček jej povzbuzuje, ať vydrží a těší se na návštěvu.
14. Dne 10. 2. 2016 v konverzaci sděluje, že je u Staromichajlovky v Petrovském rajonu v rámci 100. brigády. Dále sděluje, že 15. interbrigáda už neexistuje, že sami tam byli, ale nikdy pořádně nefungovala.
15. Dne 8. 3. 2016 sděluje, že je ostřelují Ukrajinci téměř každý den.
16. Dne 24. 5. 2016 obžalovaný v konverzaci u fotografie sděluje, že je dva měsíce na frontové linii a je tam špatný internet.
17. Dne 12. 6. 2016 sděluje, že začínali v 15. mezinárodní brigádě, teď jsou ve 100. brigádě. Sděluje, že zítra jdou na „předek“ ve žlutých teniskách, protože nemají boty.
18. Dne 11. 8. 2016 se jej zájemce o vstup do separatistických jednotek, tehdejší příslušník AČR Petr B., ptá, kde bojoval. Obžalovaný odpovídá, že u Spartaku, Marinky, Trudovských a Staromichajlovky. U Trudovských to bylo nejhorší, 90 dnů v kuse. 12. 8. 2016 sděluje, že odsloužili 12 měsíců bez dovolené. 17. 10. 2016 se jej B. ptá, co mu hrozí, když se přijde na to, že bojoval na Ukrajině. Obžalovaný mu odpovídá, že na nic neprijdou a pokud ano, tak možná sledování nebo krátká vazba.
19. Dne 3. 9. 2016 obžalovaný v konverzaci sděluje, že byli čtyři měsíce na Trudovských a předtím pět měsíců u Staromichajlovky. 6. 9. 2016 sděluje, že už je tam dva roky, má díruv hlavě, takže není na přední linii, ale předtím tam byli s třítydenní pauzou deset měsíců v kuse. Za dva roky je už třikrát zastavili, jinak mohli fašouny odehnat. 14. 9. 2016 na dotaz, co hlava sděluje, že už je to lepší a že to je od miny nebo rakety z BMP1 (BVP1).
20. Dne 15. 1. 2017 v konverzaci s dalším českým příslušníkem separatistických jednotek, již odsouzeným Pavlem K., uvádí, že je nechali 9 měsíců na Trudovských a Staromichajlovce a že v 15. a pak 100. brigádě měli kontrakty i vojenské knížky.
21. V komentáři k fotografii z tělocvičny vložené 9. 8. 2017 uvedl, že po měsíci na „předové“ oddech. Dne 21. 12. 2017 v konverzaci sděluje, že byl v bojích s UPA (narážka na Ukrajinskou povstaleckou armádu z doby 2. světové války, známou též jako banderovci) u Marinky, že to mají k sobě 370 metrů a že půjde zase na pozice.
22. V konverzaci z 10. 1. 2018 se pohrdlivě vyjadřuje o dalším příslušníku separatistů, který vystupoval jako gardista DNR (jde o Erika E.), o němž uvádí, že to je lhář, utekl z Luhanskua oni ho v Doněcku zbilí. Stejně tak se vyjadřuje o dalším českém občanu Alojzu P., o němž uvádí, že nikde nebojoval a jen se fotí (konverzace z 10. 1. 2018 a 6. 9. 2017).

23. Dne 3. 3. 2018 sděluje své matce, že je v ochraně vedoucího země a už měsíc nejezdí na bojové. 18. 3. 2018 sděluje, že už dva měsíce má naražené obratle a nefunguje mu noha. Na otázku, jak se to stalo, odpovídá, že při ostřelu min a snipera, že skočil do zákopu a dopadl na záda na beton.

11. K fotografiím soud dodává, že na řadě z nich je na vojenské výstroji obžalovaného patrná zástava tzv. svatojiřské stuhy (nejviditelněji na fotografii ze dne 21. 11. 2015). Pro tuto insignii je příznačná kombinace tří černých pruhů a dvou oranžových s úzkým oranžovým lemem na obou okrajích stuhy. Tato stuha je spojena s vojenskou historií ruských státních útvarů a užívají ji političtí aktéři v Ruské federaci, kteří chtějí vyjádřit loajalitu ke stávajícímu politickému režimu či prezidentu Putinovi. V prostředí tzv. Doněcké a Luhanské republiky je stuha využívána ozbrojenými skupinami jako jeden ze symbolů iredentismu či snahy o secesi. Na Ukrajině je používání stuhy vnímáno ve spojení se snahami dezintegrovat státní útvar a jako takové zakázáno zákonem.
12. Součástí spisového materiálu jsou také články pojednávající o aktivitách českých občanů (včetně obžalovaného) na separatisty ovládaných územích Ukrajiny. Obžalovaný novinářům ochotně poskytoval rozhovory, ve kterých popisuje poměry na Ukrajině, jeho tamní působení, jakož i politické názory a motivace k jeho jednání. Jeho vyjádření jsou v souladu s obsahem výše popsánoho facebookového profilu a komunikace obžalovaného. Jedná se např. o článek „Xxx“ Adama Hájka zveřejněný 21. 5. 2017 na idnes.cz, článek Alexandra Čáleka „xxx xxx xxx“ pro rusvena.su, resp. nwoo.org, článek Tomáše Ferró „xxxx“ pro aktualne.cz. Z článků se podává, že obžalovaný do tzv. Doněcké lidové republiky, vycestoval v dubnu 2015 z České republiky přes Rusko na Ukrajinu a po příjezdu na území ovládané jednotkami tzv. Doněcké lidové republiky, která byla separatisty v rozporu s ukrajinskou ústavou vyhlášena dne 7. 4. 2014 jako nezávislý stát a na jimi ovládaném území byly vytvořeny některé kvazi státní struktury s vojenskými a bezpečnostními složkami, se zde nechal vyzbrojit a vystrojil a nejméně do konce ledna 2018 se podílel na plnění různých vojenských úkolů. V rozhovoru, který byl publikován na stránkách www.stopfake.org dne 17. 1. 2018 uvádí, že policie se nebojí, protože nic neudělal. Žádné zločiny nespáchal, DLR není považována za teroristickou organizaci, slouží v regulérních ozbrojených silách, má normální vojenský lístek, který mu vydali v DLR. Není členem žádných organizovaných zločineckých uskupení.
13. Opět prostřednictvím mezinárodní justiční spolupráce bylo zajištěno podrobné vyjádření Kanceláře Generálního prokurátora Ukrajiny k osobě obžalovaného, ale i dalších Čechů, kteří se jako žoldnéri zúčastnili bojových akcí na východě Ukrajiny na straně nezákonných ozbrojených formací tzv. Doněcké lidové republiky. Z vyjádření bylo zjištěno, že proti obžalovanému je na Ukrajině od 16. 6. 2020 vedeno trestní řízení pro podezření z trestných činů, dle trestního zákoníku Ukrajiny spočívajících ve verbování, financování, materiální zabezpečení, výcvik žoldnérů za účelem využívání v ozbrojených konfliktech, vojenských nebo násilných akcí zaměřených na násilnou změnu nebo svržení ústavního zřízení, uchopení státní moci, překážení činnosti orgánů státní moci nebo narušení teritoriální celistvosti a rovněž využívání žoldnérů v ozbrojených konfliktech, vojenských nebo násilných akcích, což způsobilo úmrtí lidí (§447 tr. zákoníku UA), dále pak úmyslné činy, které jsou spáchány za účelem změny hranic teritoriálního území nebo změny státní hranice Ukrajiny s porušením pravidel stanovených dle Ústavy Ukrajiny, které způsobily úmrtí lidí nebo jiné těžké následky (§110 tr. zákoníku UA) a konečně zúčastnění se ve složení dle zákona nepředpokládaných ozbrojených útvarů přepadení podniků, zařízení, organizací nebo občanů, což způsobilo úmrtí lidí nebo jiné těžké následky (§260 tr. zákoníku UA). V průběhu vyšetřování byly od operačních útvarů bezpečnostní služby Ukrajiny získány informace o tom, že Jiří U. se v roce 2015 stal členem 15. mezinárodní brigády Pjatraška

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Jirasová.

Doněcké lidové republiky. S uvedeným útvarem se zúčastnil bojových akcí nedaleko města Marjinka v Doněcké oblasti. Obžalovaný se dle výzvědné správy Ministerstva obrany Ukrajiny bezprostředně zúčastnil bojových akcí proti útvarům ozbrojených sil Ukrajiny. Působil pod přezdívkou Xxx. V roce 2017 se nacházel na dočasně okupovaných územích Doněcké a Luhanské oblasti. Od června roku 2020 společně s Pavlem B. otevřel v Doněcku nábytkový salón spol. Hanák.

14. Ze sdělení Vojenské kanceláře prezidenta republiky ze dne 17. 5. 2017 je v odpovědi na žádost policejního orgánu uvedeno, že obžalovaný si od 1. 1. 2005 do data vyhotovení písemnosti nepodal žádost o souhlas prezidenta republiky se vstupem do ozbrojených sil jiného státu, protože mu ani žádný takový souhlas ze strany prezidenta nemohl být udělen.
15. Další provedené listiny, podstatné pro posouzení věci se týkaly situace na Ukrajině v obecné rovině.
16. Ukrajinský parlament vyhlásil nezávislost Ukrajiny přijetím deklarace o nezávislosti dne 24. 8. 1991 a 1. 12. 1991 bylo toto rozhodnutí stvrzeno všelidovým hlasováním. Ukrajina byla uznána jako samostatný stát celým mezinárodním společenstvím. Z Ústavy Ukrajiny plyne základní uspořádání této země a její hodnoty včetně toho, že je Ukrajina svrchovaným a nezávislým, demokratickým, sociálním, právním státem, který svou svrchovanou moc vykonává na celém svém území, nedílném a nedotknutelném; otázky změny území se na Ukrajině podle Ústavy řeší výhradně formou celonárodního referenda (čl. 73) a činnost politických stran a veřejných sdružení směřujících k porušení svrchovanosti a územní celistvosti je zakázána (čl. 37); politické strany a veřejná sdružení nemohou mít polovojenské jednotky, ochrana svrchovanosti a územní celistvosti je povinností všeho ukrajinského lidu (čl. 17) a územní struktura je založena na principech jednoty a nedělitelnosti území státu (čl. 132).
17. Z Komplexu opatření k realizaci Minských dohod podepsaných účastníky Třístranné kontaktní skupiny, tj. švýcarskou diplomatkou Heidi Tagliavini, druhým ukrajinským prezidentem Leonidem Kučmou, ruským velvyslancem na Ukrajině Michaiilem Zurabovem a představiteli separatistických skupin Alexandrem Zacharčenkem a Igorem Plotnickým a Protokolu o výsledcích konzultace Třístranné kontaktní skupiny ve věci společných kroků, směřujících k implementaci Mírového plánu prezidenta P. Porošenka a iniciativ prezidenta V. Putina plynou kroky, na nichž se tyto strany dohodly a jež mají být učiněny ke stabilizaci situace na ukrajinském území – podle těchto opatření se sice předpokládá proces decentralizace moci na ukrajinském území, avšak cestou ústavní reformy;
18. Z Rozhodnutí Rady EU ze dne 17. 3. 2014, č. 2014/145/SZBP, o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny plyne, že ústřední představitelé tohoto orgánu odsoudili v rozhodnutí jmenované aktivity osob na území Ukrajiny a rozhodli o restrikcích ve vztahu k těmto osobám; z rozhodnutí Rady EU ze dne 12. 9. 2018, č. 2018/1237, plyne, že platnost omezujících opatření byla Radou EU dále prodlužována a došlo také k úpravě seznamu subjektů, vůči nimž se omezující opatření uplatní, přičemž od r. 2014 (dubna, resp. května) je na tomto seznamu i tzv. Luhanská lidová republika a tzv. Doněcká lidová republika, Velká donsá garda, tzv. Luhanská garda či tzv. Donbaské lidové milice.
19. Ze založených stanovisek Ministerstva zahraničí ČR vyplývá, že samozvaná Doněcká lidová republika je entitou, která není státem, svoji nezávislost vyhlásila v rozporu s pravidly mezinárodního práva, ČR ji za stát neuznává a nemá s ní navázány diplomatické styky. ČR

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Jirasová.

respektuje územní celistvost a svrchovanost Ukrajiny. Představitelé samozvané Doněcké lidové republiky a Luhanské lidové republiky nemají žádný mandát, aby zastupovali obyvatele oblastí, které vojensky kontrolují díky podpoře Ruské federace. Armádu DLR nelze považovat za ozbrojené síly cizího státu, nicméně ji lze považovat za organizovanou vojenskou skupinu, vykonávající pod odpovědným velením kontrolu nad částí území Ukrajiny.

20. K obžalovanému bylo z opisu z evidence rejstříku trestů zjištěno, že byl 13 x soudně trestán, a to od roku 1991 do roku 2013. Soud provedl dokazování příslušnými odsuzujícími rozsudky. S výjimkou prvního odsouzení za výtržnictví a ublížení na zdraví se jedná se o odsouzení pro majetkovou trestnou činnost, vloupání do motorových vozidel a odcizení věcí z vozidel. Obžalovanému byly opakovaně ukládány nepodmíněné tresty, ze kterých se ovšem zjevně nepoučil. K většině odsouzení je třeba přihlížet, k osvědčení došlo ve třech případech. Lze doplnit, že poslední odsouzení z roku 2013, časově odpovídá vycestování obžalovaného do ciziny a nelze tak mít bez dalšího za to, že od té doby vede řádný život.
21. Takto provedené dokazování považoval soud za komplexní pro řádné posouzení věci. Strany neměly žádné návrhy na doplnění dokazování.
22. **Soud** podle § 2 odst. 6 tr. řádu **hodnotil provedené důkazy** podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a dospěl k jednoznačnému závěru, že vina obžalovaného byla v plném rozsahu a bez jakýchkoliv pochybností prokázána. Provedené důkazy poskytují ucelený obraz o jeho jednání a okolnostech, za jakých se takového jednání dopustil. Ačkoli soud neměl k dispozici výpověď obžalovaného, který je od počátku stíhán jako uprchlý, o jeho vině svědčí provedené důkazy, které jsou natolik přesvědčivé, že i bez výpovědi obžalovaného nemohlo být pochyb o tom, že se dopustil žalovaného jednání.
23. O vině obžalovaného, který vystupoval pod přezdívkou Xxx, svědčí především obsah jeho facebookové stránky na jméno Y.U. a jím vkládané příspěvky, v nichž s různými osobami hovoří o tom, kde se nachází i nacházel a že bojoval na straně proruských separatistů, což dokumentoval patřičnými fotografiemi, které sám umístil na svůj profil. Na fotografiích je obžalovaný zachycován většinou v uniformě, a to nejen v zázemí Donbasu, ale také na předních (frontových) bojových liniích, jak sám uvádí. K fotografii z 27. 11. 2015, na které jsou zachyceny tři prostřílené vojenské přilby, obžalovaný dokonce připouští, že se jedná o jeho „úlovek“. Přehled inkriminujících fotografií a komunikace je podrobně (byť s ohledem na objem komunikace stále jen příkladmo) uveden v bodě 12. odůvodnění. Z facebookového profilu i komunikace obžalovaného se jednoznačně podává, že tento svou účast v ozbrojených jednotkách Doněcké lidové republiky nijak nezastíral, naopak byl na své jednání hrdý a prostřednictvím sociální sítě hledal podporu (ostatně i finanční) u obdobně smýšlejících jedinců. Dne 11. 8. 2016 v konverzaci uvádí, že bojoval u měst Spartak, Marinka, Trudovskie (90 dnů) a Staromichajlovka, což jsou skutečně oblasti, kde docházelo k bojům mezi Ukrajinskou armádou a separatisty. K fotografii ze 4. 1. 2016 obžalovaný konstatuje, že je na bojové pozici u obce Kransnogorovka. Za podstatnou okolnost soud považuje to, že přístupy k facebookovému profilu byly činěny z IP adres evidovaných poskytovateli na území východní Ukrajiny.
24. Z hlediska totožnosti autora obsahu předmětného profilu soud dodává, že nemá důvod domnívat se, že by jím byl kdokoli jiný než právě obžalovaný. Předně je třeba uvést, že obžalovaný komunikoval s osobami nejbližšími – např. matkou, přičemž tyto nepojaly ohledně jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Jirasová.

totožnosti žádné podezření. Na fotografiích je nepochybně zachycen obžalovaný a charakter příspěvků i psaného projevu je zcela konzistentní. Navíc účet samotný byl pro dvě účastnická telefonní čísla ověřen.

25. Soud taktéž neměl žádný rozumný důvod pochybovat o tom, že obžalovaný do oblasti Donbasu z České republiky skutečně odcestoval a v rozhodnou dobu se v této oblasti skutečně vyskytoval. Nad rámec zmiňovaného facebookového profilu o tom svědčí nejen výpovědi Petra K., Elišky U. a Lukáše N., ale i vyjádření Kanceláře Generálního prokurátora Ukrajiny k osobě obžalovaného. Uvedené poznatky jsou pak dokreslovány rozhovory, které obžalovaný poskytnul, když dobrovolně hovořil s několika novináři z ČR a SR, kterým sloužil dokonce jako jakýsi průvodce v oblasti Donbasu. Obžalovaný také několika osobám prostřednictvím facebookové komunikace radil, jak se na Donbas dostat a do bojů se zapojit.
26. Obžalovaný se separatistickými silami nechal vyzbrojit a vystrojil, což opět dokumentují vložené fotografie s uniformou a zbraněmi, které znalecký posudek označuje za útočné. Z provedeného dokazování pak nevyplývá, že by se mělo jednat toliko o nějaké makety zbraní. Obžalovaný hovoří o zbraních v konverzacích s dalšími osobami a popisuje jejich vlastnosti při střelbě samotné (např. komentář ze dne 23. 9. 2016 „*pokud neni vyber volim me staricke PK 1963,dedecek to je ale dobry a presny jen tezky...no ja ho unesu*“).
27. Z provedených důkazů – zejména zajištěné komunikace a rozhovorů, je zřejmý také postoj obžalovaného k situaci na Ukrajině. Obžalovaný jednoznačně sympatizoval s proruskými separatisty vymezujícími se vůči ukrajinské vládě. O legitimních ukrajinských jednotkách se v komunikaci vyjadřoval hanlivě (např., „*Ukri se boji pravdy! Kurvy fasisticky!!!*“). Svou sounáležitost s proruskými separatisty vyjadřoval obžalovaný i svým odíváním, když z četných fotografií jím zaslaných přátelům je zřejmé, že se obžalovaný oblékal do vojenského, a to s nášivkami běžně používanými v prostředí tzv. Doněcké a Luhanské republiky iredentickými skupinami usilujícími o separaci. Obžalovaný byl za své jednání odměňován i finančně, dne 12. 6. 2016 v konverzaci uvádí, že dostává 15.000 rublů měsíčně. Peníze obžalovanému na Ukrajinu posílala také jeho matka.
28. Pokud se úvahy soudu ubíraly tím směrem, že obžalovaný mohl teoreticky hrát na Donbasu pouze jakési divadélko pro sledující na Facebooku či novináře, pak byly takové úvahy spolehlivě vyvráceny. Kromě již výše uvedených okolností, také tím, že obžalovaný je na fotografiích zachycován i s dalšími osobami, které se zjevně aktivně zapojili do separatistických ozbrojených složek a aktivit. Jedná se například o Pavla B. (alias Kavkaze), ale i další ozbrojence. Lze si jen těžko představit, že by všichni tito lidé, kteří jsou na fotografiích zachyceni, toliko pózovali v místech, kde v rozhodnou dobu prokazatelně probíhal ozbrojený konflikt. Obžalovaný taktéž zdokumentoval a popsal zranění, která při bojových aktivitách utrpěl. Jednak zranění zátylku od miny nebo rakety a naražené obratle po pádu při „*obstřelu min a snipera*“. Soud tak dospěl k jednoznačnému závěru, že obžalovaný v dané lokalitě skutečně působil v řadách ozbrojených bojových jednotek, konkrétně v řadách jednotek tzv. Doněcké lidové republiky - 15. mezinárodní brigády „Pjatnaška“ a následně v řadách 100. brigády, což sám opakovaně v komunikaci s dalšími osobami sděloval a vyplývá to i z informací poskytnutých ukrajinskými vyšetřujícími orgány. Soud má zejména obsahem facebookového účtu za prokázané, že se obžalovaný podílel na plnění vojenských úkolů jako je strážní služba, hlídkování v určených oblastech, budování zákopů apod. a rovněž se aktivně zapojil do bojů za použití střelných zbraní. Jak vyplývá z příspěvků obžalovaného, jednalo se minimálně o boje svedené v okolí měst Marjinka, Spartak, Krasnohorivka, Staromichajlivka a Trudivske. Jakékoli jiné úvahy nemají podklad v dokazování a soud o svých závěrech nemá pochybnosti. V této souvislosti je třeba poukázat na to, že takováto

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Jirasová.

pochybnost by musela vyplývat z provedených důkazů. Jak ve své judikatuře opakovaně postuloval Ústavní soud, nemůže jít o pochybnost imaginární, založenou na určité náhodě, domněnce nebo dohadu, které nemají v provedených důkazech žádnou oporu (srov. např. rozhodnutí Ústavního soudu pod sp. zn. IV. ÚS 2509/09, IV. ÚS 1618/10, IV. ÚS 2889/11 či IV. ÚS 2034/11). Jinými slovy, jestliže na základě provedeného dokazování nemá soud žádný důvod usuzovat na okolnosti, jež by takovou pochybnost zakládaly, nemůže si takové okolnosti domýšlet nebo je bez dalšího presumovat.

29. Obžalovaný si byl podle závěrů dokazování jednoznačně vědom protiprávnosti (nesprávnosti, postižitelnosti) svého jednání. V konverzaci uváděl, že mu hrozí jen 5 let, že se nejedná o terorismus, jelikož armáda DLR není na seznamu teroristických organizací, případně, že na nic neprijdou a pokud ano, tak možná hrozí sledování nebo krátká vazba. Protiprávnosti si byl tedy vědom a dle dalších jeho vyjádření neměl v plánu se do ČR vracet. Jak plyne ze sdělení MZV, seznam teroristických organizací vůbec není v ČR veden. Ani formální zařazení armády DLR na takový seznam by ostatně nebylo vůbec podstatné. Dokonce ani představa obžalovaného o oprávněnosti jeho počínání, případně přesné trestněprávní kvalifikaci, není z hlediska jeho trestní odpovědnosti rozhodná. Povědomí obžalovaného o tom, že jedná protiprávně, vyplývá i z dalších jím vedených konverzací, např. s Pavlem B., kdy jejich známý K. chtěl, aby vymazali z Facebooku společné fotografie, poté co PČR navštívila jeho manželku. Na subjektivní stránce nic nemění ani skutečnost, že obžalovaný obdržel od armády DLR vojenskou knížku a další pseudovojenské insignie. Obžalovanému se v konverzacích či komentářích dostávalo určité podpory od různých osob, které podporují proruské separatistické aktivity na východní Ukrajině. Na uvedeném by nebylo nic překvapivého, neboť aktivity Ruska, ať již se jednalo o anexi Krymu či nynější dezintegrační snahy na dalším území Ukrajiny, mají své podporovatele. S určitým podivem však musí soud nahlížet na to, že se obžalovanému, který se zcela zjevně dopouštěl mimořádně závažného protiprávního jednání, dostávalo podpory i od člena zákonodárního sboru ČR, poslance, člena ústavně právního výboru a místopředsedy bezpečnostního výboru JUDr. PhDr. Zdeňka Ondráčka, Ph.D. Ani uvedená podpora však u obžalovaného, jak vyplývá z dalších důkazů, nemohla vzbudit zdání, že jedná v souladu s právem.
30. Z dalších důkazů je na místě připomenout zejména sdělení Vojenské kanceláře prezidenta republiky a neexistenci souhlasu prezidenta republiky se vstupem do ozbrojených sil jiného státu a v bodě 18. popsané relevantní články ústavy Ukrajiny.
31. Soud se také zabýval tím, zda je obžalovaný za prokázané jednání odpovědný, přičemž nezjistil jediný důvod, proč by tomu tak nemělo být. Projevy učiněné obžalovaným prostřednictvím sociálních sítí jsou zcela vědomé a orientované, jakož i způsob života obžalovaného na Donbasu, který zachycují. Obžalovaný byl v kontaktu s několika novináři a dalšími osobami, přičemž nikdo nevyjádřil sebemenší pochybnost o jeho přičetnosti. Soud tak shledal obžalovaného plně trestně odpovědným za jednání, kterého se dopustil.
32. Obžalovaný svým jednáním zaútočil na mimořádně významný obecně chráněný zájem, konkrétně zájem na ochraně ústavního zřízení a obranyschopnosti Ukrajiny, demokratické principy, na nichž je založena, základní hospodářskou strukturu státu, jakož i život a zdraví jejích obyvatel. Trestní zákoník poskytuje Ukrajině stejnou ochranu jako by tomu bylo v případě České republiky. Soud tak hodnotí jednání obžalovaného jako mimořádně společensky škodlivé, přičemž rozhodně nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu, ale je na místě použití trestního zákoníku a s tím související trestní represe.

33. S trochou nadsázky by se dalo konstatovat, že skutková stránka projednávané věci, byla veřejně známa ještě před podáním obžaloby, když o jednání obžalovaného byla napsána řada článků a jeho facebookový profil byl přístupný tisícům lidí. Podstata rozhodnutí nalézacího soudu, obdobně jako i v dalších případech stíhaných českých občanů, kteří se do konfliktu na Ukrajině zapojili, tak spočívala také především ve správné a přiléhavé aplikaci trestněprávních norem na dané jednání.
34. **Po právní stránce** soud posoudil jednání obžalovaného jako zvlášť závažný zločin teroristického útoku podle § 311 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) tr. zákoníku ve znění účinném do 31. 1. 2019 (dále jen „tr. zákoník“) za užití § 313 tr. zákoníku, spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 tr. zákoníku, a zvlášť závažný zločin účasti na teroristické skupině podle § 312a odst. 1, 2 písm. b) tr. zákoníku spáchané v jednočinném souběhu. Z hlediska časové působnosti dospěl soud k závěru, že skutek, pro nějž byl obžalovaný před soud postaven, je třeba posoudit podle tr. zákoníku účinného do 31. 1. 2019, neboť později novelizovaná právní úprava není pro obžalovaného příznivější a podle ustanovení § 2 odst. 1 tr. zákoníku platí, že trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchan; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.
35. Soud dospěl k závěru, že obžalovaný v úmyslu poškodit ústavní zřízení a obranyschopnost Ukrajiny, narušit základní politickou strukturu Ukrajiny a protiprávně přinutit vládu Ukrajiny, aby něco trpěla, provedl útok ohrožující život nebo zdraví člověka s cílem způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví.
36. Skutková podstata trestného činu předpokládaná ustanovením § 311 tr. zákoníku slouží k ochraně před fenoménem terorismu, tj. jedné z nejhorších a společensky nejškodlivějších forem mezinárodního organizovaného zločinu, který je hrozbou pro demokracii, svobodný výkon lidských práv a pro hospodářský a společenský rozvoj (Šámal, P. et al. Trestní zákoník (EVK), 2. vydání, 2012, s. 3049-3060).. Vůli poskytnout ochranu před terorismem i cizím státům deklaruje český zákonodárce prostřednictvím § 313 tr. zákoníku, přičemž tuto ochranu váže na podmínku státu – netřeba, aby se jednalo o stát spřátelený nebo stát vyznávající tytéž demokratické hodnoty jako Česká republika (srov. tentýž pramen), byť v projednávané věci, tedy v případě Ukrajiny, tomu tak je.
37. Který útvar lze z právního hlediska považovat za stát, soud hodnotí podle norem a pravidel mezinárodního práva veřejného, přičemž Městský soud v Praze dále respektuje výklad těchto norem ve vysokoškolských učebnicích tohoto právního odvětví (srov. Malenovský, J. Mezinárodní právo veřejné: obecná část a poměr k jiným právním systémům. 7., upravené a doplněné vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2020. s. 77-94, srov. dále Čepelka, Č., Šturma, P. Mezinárodní právo veřejné. Vydání druhé. Praha: C. H. Beck, 2018. s. 35-40). Jako státy jsou těmito prameny s odkazem na dílo rakouského právníka G. Jellineka a Montevidejskou úmluvu o právech a povinnostech státu z roku 1933 (jež má sice regionální působnost, právě ve vztahu k této právní otázce je z ní ale standardně vycházeno) považovány útvary splňující 3 definiční prvky: (1) mají vymezené území, (2) trvalé obyvatelstvo a (3) vládu; respektovaná Montevidejská úmluva pak dodává ještě požadavek na (4) schopnost vstupovat do mezinárodních vztahů. Naopak formální uznání státu mezinárodním společenstvím není podmínkou jeho existence, což Montevidejská úmluva zmiňuje výslovně v čl. 2. Zatímco Ukrajinská republika výše zmíněné atributy splňuje, tzv. Doněcká lidová republika a tzv. Luhanská lidová republika nikoli, neboť operují na území náležejícím Ukrajině a obývaném ukrajinským obyvatelstvem, nemají legitimní vládu a nelze uvažovat o jejich schopnosti vstupovat do mezinárodních vztahů, o čemž svědčí mj. skutečnost, že ze strany významné části mezinárodního společenství (členské státy EU) je činnost

obou těchto útvarů pokládána za narušování či ohrožování územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny, pročez vůči nim byla přijata restriktivní opatření.

38. Pravidla válečného a humanitárního práva obsažená v tzv. Ženevských úmluvách, a dále pravidla obsažená v Chartě Organizace spojených národů a v Deklaraci zásad mezinárodního práva týkajících se přátelských vztahů a spolupráce mezi státy v souladu s Chartou Organizace spojených národů pak ukotvují *právo národů na sebeurčení*, ani tohoto práva však výše zmíněné útvary nepoživají, když toto náleží toliko národům bojujícím proti koloniální nadvládě a cizí okupaci a proti rasistickým režimům. To není případ Ukrajiny, která jednoznačně není rasistickým, koloniálním státem či státem, který by okupoval cizí území. Městský soud v Praze se v tomto směru ztotožňuje s právním názorem obžaloby, která v návaznosti na to uvedla, že obžalovaného nelze považovat za kombatanta, který by ve smyslu nyní citované právní úpravy pouze vykonával své právo, a tudíž nebyl trestně odpovědný.
39. Objektivní stránka trestného činu podle § 311 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku záleží v provedení úmyslného útoku na život nebo zdraví člověka, přičemž takový útok může být proveden násilím, lstí nebo jakýmkoli jiným, život nebo zdraví ohrožujícím způsobem (Šámal, P. et al. Trestní zákoník (EVK), 2. vydání, 2012, s. 3049-3060). Jednání obžalovaného spočívající v jeho aktivním působení v předních bojových liniích, kdy byl vybaven útočnými zbraněmi, jejichž primární funkcí je zranění či usmrcení osob, tento znak skutkové podstaty jednoznačně naplňuje, neboť jde o aktivity směřující vůči životu a zdraví jiného člověka (jiných lidí).
40. Subjektivní stránka tohoto trestného činu předpokládá úmyslnou formu zavinění ve vztahu k provedení útoku ohrožujícího život a zdraví člověka, dále cíl způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví a konečně úmysl přesahující objektivní stránku (dolus coloratus), totiž jednání v úmyslu poškodit ústavní zřízení a obranyschopnost Ukrajiny, narušit základní politickou strukturu Ukrajiny a protiprávně přinutit vládu Ukrajiny, aby něco trpěla. Městský soud v Praze konstatuje, že obžalovaný provedl útok ohrožující život a zdraví člověka v úmyslu přímém, tedy, že tyto zájmy chráněné trestním zákonem ohrozit chtěl a ohrozil.
41. Obžalovaný své počínání vnímá tak, že tamní proruský orientované obyvatelstvo ochraňuje před ukrajinskou armádou, která jej napadla (zároveň však, jak uvedeno výše, s vědomím nesprávnosti a protiprávnosti svého konání). Obránci ukrajinské svrchovanosti jsou proto jeho přímým terčem, na který útočí. Ani o naplnění tohoto znaku nemá tedy soud žádné pochybnosti. Konečně naplněn je také úmysl přesahující objektivní stránku – cílí-li obžalovaný na „krymský scénář“ v oblasti Donbasu, jedná v rozporu s tím, co předpokládají výše citované články ukrajinské ústavy a jinak než dovozenými (Ústavou předpokládanými prostředky) se snaží přimět vládu Ukrajiny, aby strpěla nadvládu proruských separatistických jednotek na části svého území.
42. Popsaného jednání se obžalovaný dopustil jako člen organizované skupiny i organizované zločinecké skupiny, jejich kumulativní naplnění se nevylučuje.
43. *Organizovaná skupina* není přímo definována v tr. zákoníku, ustálený výklad tohoto pojmu se nicméně podává z respektované komentářové literatury, podle níž se jí rozumí „*sdržení nejméně tří trestně odpovědných osob, v němž je provedena určitá dílba úkolů mezi jednotlivé členy a v důsledku čehož se jeho činnost vyznačuje jistou plánovitostí, koordinovaností, což zvyšuje pravděpodobnost úspěšného provedení činu a tím i jeho nebezpečnost pro společnost*“ - srov. Šámal, P. et al. Trestní zákoník (EVK), 2. vydání, 2012, s. 3049-3060) /v kontextu nového tr. zákoníku spíše společenskou škodlivost – pozn. soudu/. Organizovaná zločinecká skupina je podle § 129 tr. zákoníku vysvětlována jako *společenství nejméně*

tří trestně odpovědných osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbou činností, které je zaměřeno na soustavné páčání úmyslné trestné činnosti. Ozbrojené bojové jednotky, jichž byl obžalovaný součástí, konkrétně 15. mezinárodní brigády „Pjatnaška“ a následně 100. brigády, všechny výše uvedené znaky pro svoji organizaci, hierarchii, řád a sestavu naplňují beze zbytku. Armádu DLR a její složky lze považovat za organizovanou vojenskou skupinu, přičemž činnost jednotek probíhá již po dobu několika let, z toho min. po dobu vymezeného skutku za účasti obžalovaného, a její organizovaná povaha výrazně zvyšuje, ba přímo podmiňuje úspěšnost prováděné teroristické trestné činnosti.

44. Tímtež skutkem se obžalovaný podle soudu účastnil činnosti teroristické skupiny, která naplňuje znaky organizované zločinecké skupiny. Tyto dva znaky je rovněž třeba v nyní posuzované věci aplikovat kumulativně, když navíc takový způsob postihu předpokládá přímo kvalifikovaná skutková podstata podle § 312a odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, a potvrzuje výkladové ustanovení § 129a odst. 2 tr. zákoníku.
45. Vedle toho je nutno ozbrojené bojové jednotky separatistů pokládat také za teroristickou skupinu. To nutně nepředpokládá jejich formální zařazení na seznam teroristických organizací vedený některou z mezinárodních institucí, neboť pojem teroristické skupiny je v českém trestním právu vyložen za pomoci legální definice v § 129a tr. zákoníku. *Teroristickou skupinou se rozumí společenství nejméně tří trestně odpovědných osob, které má trvalejší charakter, je v něm provedena dělba činností mezi jeho jednotlivé členy, jeho činnost se vyznačuje plánovitostí a koordinovaností a je zaměřené na páčání trestného činu vlastizrady spáchané formou teroristického útoku nebo teroru (§ 309), trestného činu teroristického útoku (§ 311) nebo trestného činu teroru (§ 312).* Nad rámec dosud uvedeného shledává soud naplněným také znak spočívající v zaměření skupiny na páčání teroristické trestné činnosti, když právě takto vyhodnotil aktivity separatistických jednotek na ukrajinském území. Ostatně k hodnocení ozbrojených jednotek proruských separatistů jako teroristické skupiny lze odkázat na rozhodnutí odvolacího soudu z nedávné doby VS – 2To 1/2021.
46. **Při úvaze o druhu a výměře trestu** vycházel soud ze zákonných ustanovení upravujících obecné zásady pro stanovení druhu a výměry trestu (zejména § 39 tr. zákoníku s přihlédnutím k § 38 tr. zákoníku), přičemž se pečlivě zabýval polehčujícími i přitěžujícími okolnostmi (§ 41, § 42 tr. zákoníku). Vzhledem k mnohosti trestných činů (ideální konkurenci) postupoval soud podle § 43 odst. 1 tr. zákoníku a uložil obžalovanému trest úhrnný.
47. Obžalovaný se dopustil dvou trestných činů, přičemž oba dva náleží z hlediska kategorizace (§ 14 odst. 3 tr. zákoníku) mezi zvláště závažné zločiny (i ten méně závažný je postihován v rámci trestní sazby 5 až 15 let). Nejprísněji postihovaným trestným činem rozhodným podle § 43 odst. 1 tr. zákoníku pro určení trestní sazby, v jejímž rámci má být žalovaná trestná činnost posuzována, je zvláště závažný zločin teroristického útoku podle § 311 odst. 2 tr. zákoníku, který předpokládá sazbu 12 až 20 let nebo výjimečný trest.
48. Obžalovaný tento čin spáchal jako člen organizované zločinecké skupiny, tj. ve prospěch organizované zločinecké skupiny ve smyslu § 107 odst. 1 tr. zákoníku. Důsledkem tohoto právního závěru je podle § 108 odst. 1 tr. zákoníku obligatorní zvýšení horní hranice trestní sazby a obligatorní uložení trestu v horní polovině takto stanovené trestní sazby, nejsou-li zároveň splněny podmínky pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58 tr. zákoníku. Aplikace právě uvedeného ustanovení není v případě skutkové podstaty podle § 311 tr. zákoníku oproti skutkové podstatě podle § 312a tr. zákoníku při ukládání trestu vyloučena.

49. Městský soud v Praze neshledal důvody, pro které by bylo možno uložit obžalovanému trest pod dolní hranici trestní sazby, což je postup mimořádný. § 58 odst. 1 tr. zákoníku stanoví, že: „má-li soud vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody trestním zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání, může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby tímto zákonem stanovené“. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího soudu (např. sp. zn. 11 Tdo 239/2017, 5 Tdo 954/2018), použití ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku je možné aplikovat pouze za mimořádných okolností a přichází v úvahu též v případech, kdy některý ze znaků základní nebo kvalifikované skutkové podstaty trestného činu byl naplněn neobvykle nízkou intenzitou a tato skutečnost výrazně snížila společenskou škodlivost takového trestného činu. Nad rámec uvedeného nejvyšší soud konstatuje, že ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku lze aplikovat v těch případech, kdy polehčující okolnosti ve svém souhrnu a kvalitě přesvědčivě výjimečným způsobem snižují závažnost trestného činu, případně některá z nich je nezvykle intenzivní povahy. Takto specifikované mimořádné okolnosti či intenzivní okolnosti polehčující v projednávaném případě dány nejsou. Závěr o nepřiměřené přísnosti trestu odnětí svobody uloženého v rámci zákonné (nesnížené) sazby trestu odnětí svobody by neměl oporu v zákoně ani judikatuře. Zákonná kritéria postupu podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku pak nelze zaměňovat za polehčující okolnosti ve smyslu § 41 tr. zákoníku, ke kterým soud přihlíží toliko v rámci ukládání trestu v dané trestní sazbě.
50. Skutková podstata trestného činu, kterou obžalovaný svým počínáním naplnil, slouží k postihu jedné z nejzávažnějších forem organizovaného zločinu vůbec. Její závažnost tkví v útoku na nejdůležitější právní statky, a to jak z hlediska státního zřízení (svrchovanost, územní celistvost, obranyschopnost státu), tak z hlediska ochrany jednotlivců (lidský život a zdraví). Všem těmto hodnotám a jejich ochraně se obžalovaný svým působením na Ukrajině zprotivil. Soudu nepřísluší přezkoumávat a hodnotit legitimitu zájmů, za něž obžalovaný v proruských jednotkách bojoval, neboť je povinen vycházet z norem mezinárodního práva, pro které je z výše uvedených důvodů potřeba považovat za legitimní zájmy Ukrajiny; je to ona, kdo je v daném konfliktu v postavení bránícího se. Obžalovaný není odsuzován za to, že prosazuje určité zájmy, ale proto, že k jejich prosazení zvolil jednoznačně protiprávní prostředky. Škodlivost jeho jednání nesnižuje ani to, že obyvatelstvo donbaské oblasti přinejmenším zčásti přítomnost proruských ozbrojených jednotek na svém území vítá – takový argument nemůže v kontextu porušování kogentních norem mezinárodního práva obstát.
51. Obžalovaný si byl protiprávnosti svého jednání na Ukrajině vědom. Případy tzv. zahraničních bojovníků, nemusí být typickou, na první pohled představitelnou formou terorismu, je-li však u nich dán a prokázán tzv. specifický teroristický úmysl, není důvod, aby tyto osoby nebyly stíhány jako teroristé. Jednání ozbrojených složek tzv. Doněcké republiky, jichž se obžalovaný účastní, nelze připodobnit službě v cizích ozbrojených silách postihované podle stávající skutkové podstaty § 321 tr. zákoníku v sazbě až na pět let, neboť od této skutkové podstaty činnost těchto složek významně odlišuje právě nestátní a nelegitimní povaha útvarů, jejichž jménem vystupují. Cílený útok na státoprávní zájmy Ukrajiny jménem nestátních a nelegitimních ozbrojených entit od těchto zvláštních skutkových podstat případ obžalovaného odlišuje a způsobuje jeho podřazení do skupiny teroristických trestných činů. ”
52. Vzhledem k uvedenému tedy nejsou splněny podmínky pro aplikaci výjimky předpokládané § 108 odst. 1 in fine tr. zákoníku a soud musel přistoupit ke zpřísnující modifikaci trestní sazby, po jejímž provedení je trestná činnost obžalovaného posuzována v rámci sazby **19 let a 4 měsíce až 26 let a 8 měsíců**. I v tomto případě je obžalovaný dále ohrožen také výjimečným trestem.

53. V rámci takto stanovené sazby soud uložil obžalovanému trest v podstatě na její dolní hranici, a to ve výměře 20 let odnětí svobody. Takto stanovený trest zohledňuje významnou přítěžující okolnost na straně obžalovaného, kterou představuje jeho pestrá trestní minulost. Obžalovaný byl již 13x trestán a opakovaně odsuzován pro majetkovou trestnou činnost k nepodmíněným trestům odnětí svobody. Na druhé straně soud přihlížel, k tomu, že útoky obžalovaného v rámci ozbrojených jednotek byly primárně cíleny na příslušníky ozbrojených sil Ukrajiny, nikoli vůči civilnímu obyvatelstvu, tedy proti osobám, které do jisté míry mohly být na takové útoky připraveny a předpokládat je. Obžalovaný je stíhán jako uprchlý, tudíž nebylo možné hodnotit některé okolnosti, jež mají obecně význam při ukládání trestu, například zpětný náhled obžalovaného na spáchané jednání, případně lítost nad svým jednáním. Optikou provedeného dokazování by však očekávání upřímné lítosti, projevené obžalovaným, bylo patrně přehnaně optimistické. Případná lítost by se značnou mírou pravděpodobnosti směřovala především vůči obžalovanému samému a nutností nést následky za své jednání. Trest ve výměře 20 let odnětí svobody považuje soud za přiměřený a spravedlivý, zejména pak s ohledem na trestním zákoníkem poměrně přísně stanovené sazby.
54. V souladu s ustanovením § 56 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku zařadil soud obžalovaného pro účely výkonu trestu do věznice se zvýšenou ostrahou. Pro jiný postup soud neshledal žádný důvod, neboť obžalovaný splňuje hned dva zákonem alternativně uváděné předpoklady pro takový postup: obžalovanému byl uložen trest odnětí svobody za trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny, a to trest výrazně převyšující výměru osmi let. Obžalovaný bude moci v průběhu výkonu trestu svým přístupem prokázat, že náleží do mírnějšího typu věznice.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze podat odvolání do 8 (osmi) dnů** ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Odvolání je nutné předložit **s potřebným počtem stejnopisů** tak, aby jeden stejnopis zůstal soudu a ostatní mohly být doručeny všem osobám, jichž se odvolání dotýká.

Odvolání může podat **státní zástupce** pro nesprávnost jakéhokoliv výroku, **obžalovaný** pro nesprávnost výroku, který se přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci a **poškozený**, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody či proto, že takový výrok nebyl učiněn, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícímu rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Dále mohou podat ve prospěch obžalovaného odvolání **osoby oprávněné** podle § 247 odst. 2 tr. řádu, t.j. příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manželka a družka, přičemž státní zástupce a poškozený mohou podat odvolání i v neprospěch obžalovaného.

Státní zástupce musí uvést, zda odvolání podává, byť i zčásti, **ve prospěch či v neprospěch obžalovaného**.

Odvolání musí být v dané lhůtě **odůvodněno** tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Jirasová.

Odvolání podané včas a osobou oprávněnou má **odkladný účinek**.

Skončilo-li **řízení proti uprchlému** pravomocným odsuzujícím rozsudkem a poté pominuly důvody, pro které se řízení proti uprchlému vedlo, může odsouzený podat **do 8 (osmi) dnů od doručení rozsudku ke zdejšímu soudu návrh na zrušení rozsudku**, přičemž soud na základě takového návrhu rozsudek zruší a hlavní líčení se provede znovu. Podle § 33 odst. 1 tr. řádu má odsouzený právo zvolit si obhájce a s ním se radit i během úkonů prováděných orgánem činným v trestním řízení. Podle § 33 odst. 2 tr. řádu osvědčí-li odsouzený, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady obhajoby, rozhodne předseda senátu, že má nárok na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu.

Praha 7. září 2021

Mgr. Hana Krestýnová v. r.
předsedkyně senátu